

AMBULANSLARIN TRAFİK GÜVENLİĞİ

112 ambulanslarının istasyonda, vaka ve olay yerinde, hastanede ve konuşlandığı diğer yerlerde güvenliğinin sağlanması için aşağıda yer alan aşamalar uygulanacaktır. Ambulans güvenliğinin sağlanmasından öncelikle sürücü olmak üzere tüm ekip sorumludur.

İSTASYONDA PARK HALİNDE

- Ambulans varsa garaj veya ambulans park yerine, yoksa kolay ve hızlı çıkış yapılabilecek güvenli bir yere park edilir.
- Sürücü, nöbet devri ile birlikte ambulansın koltuk ve aynalarını kendine göre uygun şekilde ayarlar ve aracı çalıştırıp kontrol eder.
- **Ambulans istasyonda park halinde iken;**
 - Çalışır aksamının (araç ve donanım) tamamının kapalı olduğundan emin olunur,
 - Hava sıcaklığı 15 derecenin altında ise kabin ısıtma sistemi çalışır durumda tutulur,
 - Araç kontağı kapalı
 - Araç camları kapalı
 - Tüm kapılar kilitli
 - Araç anahtarı sürücünün üzerinde bulunur.
- Ekip istasyonda iken ambulans herhangi bir nedenle açılacak ise sürücü diğer ekip görevlisine eşlik eder ve aracı kilitleyerek anahtarı yine kendisi alır.
- Vaka çıkışı olmaz ise araç; yaz aylarında 6 saat, kış aylarında 3 saat aralıklarla sürücü tarafından çalıştırılır ve kontrol edilir.

VAKA VERİLDİĞİNDE

- Ambulansa ekip olarak binilir ve emniyet kemerleri takılır.
- Vakaya çıkarken vakanın durumuna göre hazırlık için ekipten bir kişi arka kabine biner. Bu durumda sürücü tarafından hem arka kabin kapıları hem de ön kapılar kontrol edilir, tüm kapıların kilitli olduğundan emin olduktan sonra ambulans hareket ettirilir.
- Araç çalıştırılır ve güvenli bir hızda vaka adresine gidilir. Seyir halinde iken ani hızlanma ve frenler yapılmaz, trafik akışı ile ilgili gerektiğinde arka kabine bilgi verilir ve yine görev yerine yaklaşıldığında arka kabin bilgilendirilir.

Vaka yerine ulaşıldığında sürücü öncelikle;

Araç güvenli ve trafik akışını aksatmayacak şekilde park eder ve eğer trafik akışını bozacak bir şekilde park etmek zorunda kalırsa araç başından ayrılmaz,

- ✓ Kontakı kapatır.
- ✓ Araç camlarını kapatır,
- ✓ Tüm kapıları kilitler
- ✓ Araç anahtarını üzerine alır ve sonra ekiple birlikte hareket eder.
- Müdahale esnasında ambulandan malzeme alınıp konulması durumunda ambulans güvenliği için her seferinde araç mutlaka kilitlenir ve anahtar sürücü tarafından muhafaza edilir.
- Aracı hareket ettirmeden önce sürücü arka kabine hareket edeceğine dair uyarıda bulunur ve aracı sonrasında hareket ettirir.
- Vakaya gidilirken ve araçta hasta bulunduğu sürece ikaz lambaları sürekli açık tutulur ve gerekli durumlarda siren kullanılır. Seyir süresince trafik kurallarına uymak esastır. Seyir halinde iken, iki şeritli yollarda sol şerit, üç ve daha fazla şeritli yollarda orta şerit kullanılarak fermuar sistemi yaptırılır.

TRAFİKTE SEYİR HALİNDE

- Ambulanslar; kavşaklara yaklaşırken, dönemeçlere girerken, tepe üstlerine yaklaşırken, dönemeçli yollarda ilerlerken, yaya geçitlerine, hemzemin geçitlere, tünellere, dar köprü ve menfezlere yaklaşırken, yapım ve onarım alanlarına girerken, hızlarını azaltır.
- Ambulanslar hızlarını, kullandıkları aracın yük ve teknik özelliğine, görüş, yol, hava ve trafik durumunun gerektirdiği şartlara göre ayarlar.
- Ambulanslar görüş, yol, hava ve trafik durumunu dikkate alarak diğer araçlarla arasında takip mesafesi bırakır.
- Ambulanslar diğer araçların sağından veya banketlerden yararlanmak suretiyle geçemez, diğer araçların uyduğu kurallara uymakla yükümlüdür.
- Farları ambulansın hızı için sürekli açıp kapamak, reflektörle diğer sürücüleri uyarmak ve sirenlerin uygunsuz kullanımı diğer araç sürücülerini paniğe sevk edeceğinden uygun değildir.
- Ambulansların diğer araçları geçmelerinin yasak olduğu durumlar;
 - ✓ Geçmenin herhangi bir trafik işaretiyle yasaklandığı yerlerde,
 - ✓ Görüş yetersizliği olan tepelerde ve dönemeçlerde,
 - ✓ Yaya ve okul geçitlerinde,
 - ✓ Kavşaklarda, demiryolu geçitlerinde ve bunların yakınında,
 - ✓ Gidiş ve geliş için birer şeridi bulunan iki yönlü trafiğin kullanıldığı köprü ve tünellerde.
- Ambulanslar tüm araçlar için tanımlanmış hız limitlerine uymakla yükümlüdür.
- Ambulanslar bozuk ve kasisli yollarda arka kabinin en az sarsılacağı şekilde kullanılır.

SİREN ve TEPE LAMBALARI KULLANIMI

- Tepe lambaları ve sirenin çalıştırılması sürücünün sorumluluğunda olup, bununla ilgili olarak ekip sorumlusunun uyarılarına ve talimatlarına göre hareket eder.
- Ambulans farları seyir esnasında gece ve gündüz sürekli açık tutulur,
- Ambulans tepe lambaları görev süresince (vaka için çıkış yapılmasıyla, hastanın hastane acil servisine ulaştırılması süresince) sürekli çalıştırılır.
- Ambulanslardaki sirenler trafik akışı uygun değil ise yol istemek amacı ile acil ve olağanüstü durumlarda çalıştırılır.
- Sürekli siren kullanımı gereken durumlarda her 3 (üç) dakikada bir siren tonu değiştirilir,
- Araç içinde vaka yok iken, hastane ve vaka dönüşlerinde tepe lambası ve siren kullanılmaz.
- Alınan vaka hastaneye intikal ettirilirken tepe lambaları açılır ve vakanın özelliğine göre gerektiğinde sirenler çalıştırılır, bu konuda sürücüyü ekip sorumlusu yönlendirir.
- Hastane bahçesine ulaşıldığında sirenler kapatılır. Tepe lambaları açık kalır.
- Vaka teslim edildikten sonra yeni görev için istasyona dönülürken tepe lambaları kapatılır ve ihtiyaç halinde(yolda yeni bir vaka bildirimini olması), trafiğin sıkışık olduğu durumlarda sirenlerle birlikte çalıştırılır.
- Ambulansta görev sırasında radyo ve benzeri araçlar kapatılır, sadece telsiz dinlenir,
- Yolu açmak için gerektiğinde, uyarılacak araçlar plakası, rengi ve çekilmesi gereken yön belirtilerek anons edilir,
- Olağan dışı durumlar ve toplu nakillerde konvoy kurallarına ve ekip liderinin talimatlarına uygun hareket edilir. Bu durumlarda ambulans görevde kabul edildiğinden tepe lambaları açık olmalı, siren gerekmedikçe kullanılmamalıdır.
- Araç olay yerine giderken, gelecek diğer ekipler için telsiz ile yönlendirme ve bilgilendirme yapılır.
- Araç olay yerinde veya duruma göre yakınında bekleyecek ise bekleme süresince tepe lambaları açık tutulur.
- Görev dışında (istasyona dönüş, ikmal tamirat benzeri çıkışlar sırasında tepe lambaları açılmaz.) seyir halinde iken tepe lambaları çalıştırılmaz ve siren kullanılmaz.

- Geniş katılımlı sınavlar sırasında sınav saatleri süresince siren çalıştırılmaz.
- Sirenler veya tepe lambalarının arızası durumunda KKM bilgilendirilir ve hızla tamiri yoluna gidilir.
- Psikiyatrik vakalar gibi özellikli vakalarda siren kullanılmaz, mutlaka kullanılması gerekli ise ekip sorumlusuna bilgi verilir ve onay alınır.
- Tepe lambaları ve sirenlerin çalışıyor olması geçiş üstünlüğü sağlamaz. Trafikte hiçbir aracın direkt geçiş ve kırmızı ışıkta geçiş hakkı yoktur.

HASTANE ACİL SERVİSİ VE ÇEVRESİNDE

- Hastane bahçesine girilmeden önce sirenler mutlaka kapatılır ve kontrollü giriş yapılır.
- Acil servis önünde araç güvenli şekilde durdurulur ve sürücü yerinden kalkıp arka kabin kapısını açmadan araçtan hiç kimse inmez.
- **Sürücü ve ekip üyeleri hastayı indirdikten sonra sürücü araçta kalarak;**
Ambulansı güvenli bir yere park eder,
Açık kalan cihaz varsa (defibrilatör, aspiratör, oksijen tüpü vs.) kapatır,
 - ✓ Araç kontağını kapatır
 - ✓ Camları kapatır
 - ✓ Aracı kilitler
 - ✓ Anahtarı üzerine alır ve ancak bundan sonra ekibe eşlik eder.
- Araç güvenli bir şekilde ve kilitli olarak park edilemiyor ise sürücü araç başından ayrılmaz, ekibi araçta bekler ve ambulansı hastaneye gelebilecek ikinci bir ambulansın ya da acil hasta taşıyan aracın girişini engellemeyecek bir yerde tutar.
 - Hasta teslimi tamamlanıp, sedye ve diğer cihazlar ambulansa yerleştirilip, ambulans vakaya çıkabilecek duruma (yoğun temizlik gerektiren vakalar hariç) geldikten ve tüm ekip araca binip emniyet kemerleri takıldıktan sonra araç hareket ettirilir.
 - KKM bilgilendirilir.
 - İkinci bir görev için araç ve ekip hazırlıkları yapılır.

UÇAK AMBULANSLARDAN VAKA ALIP / VERME

(Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programı ve 13.07.2010/07 tarih sayılı Havalimanı Güvenlik Komisyon Kararı uyarınca)

- Uçak ambulansların iniş-kalkış yaptığı Devlet Hava Meydanları İşletmesine (DHMİ) ait bölgelere girişler kontrole tabidir ve ancak plakası önceden bildirilmiş olan ambulans ve araçlar bu bölgeye giriş yapabilirler. Bu nedenle uçak ambulandan vaka alıp/verme işlemi gerçekleştirebilecek tüm ambulans ve araçların plakaları DHMİ'ne bildirilerek giriş izni sağlanır.
- Uçak ambulandan vaka alma/verme işlemi Sağlık Bakanlığı Hava Operasyon Merkezinden gelen talimatla başlar.
- KKM ekibi görevlendirmeden önce vaka ile ilgili; hastanın genel durumu, hastanın nakledileceği hastane ve kabul eden hekim adı, ekip (doktor, paramedik diğer) seçimi, ekipman (kuvöz, ventilatör, infüzyon pompası, vs.) seçimi konularında bilgi edinir.
- KKM görevlendirilecek ambulans ve ekibi belirlerken; ekip özellikleri (doktor, paramedik diğer) ekipman ihtiyacı (kuvöz, ventilatör, infüzyon pompası, vs.) plaka kontrolü (giriş izni olan ambulanslar) ve istasyonun hastane ve havaalanına uzaklığını dikkate alır.
- KKM ekibin alana girişi, hasta teslimi (hastaneye, uçağa) ve ayrılış işlemleri sırasında ihtiyaç duyulması halinde sürece müdahil olur. Seçilen ekip en az bir saat önceden bilgilendirilir ve ekibe başka görev verilmez.
- Ekip, verilen vakaya uygun ekipmanın çalışır durumda olduğu ve şarjları kontrol eder ve uçak iniş saatinden en az 20 dakika önce alanda olacak şekilde çıkış yapar.
- Hastaneden hasta ile birlikte epikriz, hava ambulans talep formu, hasta kimlik fotokopisi,

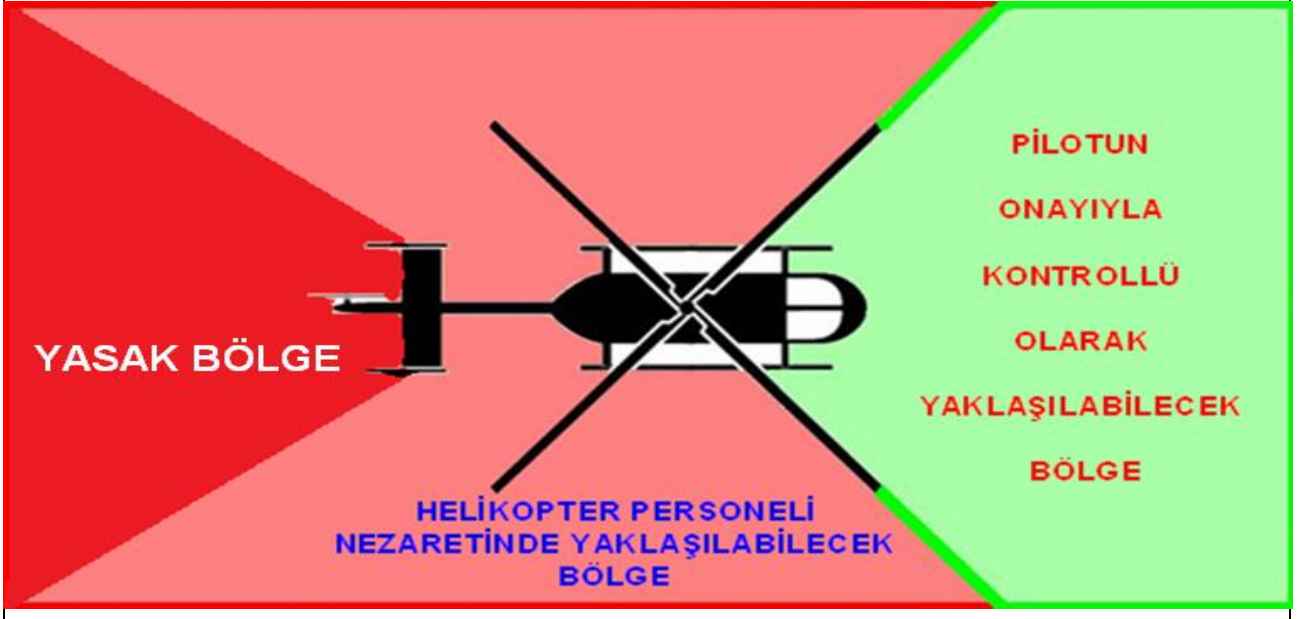
hasta yakını tarafından onaylanmış aydınlanmış onam ve nakil izin belgelerini teslim alır.

- Apron girişinde güvenlik görevlisi tarafından kurum kimlik kartları, ambulans plakası ve diğer arama ve kontroller yapılır.
- Aprona girişten çıkışa kadar bir güvenlik görevlisi ekibe eşlik eder. Bu görevli ambulans ön kabininde seyahat eder.
- Hasta uçak ambulansa teslim edildi ise; ambulansın havaalanı bölgesini terk edebileceği havaalanı personeli tarafından bildirildiğinde ya da bildirim yapılmadığı hava alanlarında uçak alandan ayrılıp, gözden kaybolduktan 20 dakika sonra ekip alandan ayrılabilir.
- Hasta ambulans ekibi tarafından teslim alındı ise ekip alandan hemen ayrılabilir.
- 112 ambulansları sadece Sağlık Bakanlığına bağlı uçak ambulanslardan direkt hasta alma/verme işlemi yapar. Tarifeli uçuşlarla ya da diğer uçaklarla gelen/giden hastaların nakil işlemleri apron girişine kadar 112 ambulansları ile yapılır. Apron girişinden uçağa ya da uçaktan apron girişine kadar olan nakil işlemi DHMİ'ne bağlı sağlık ekipleri tarafından yapılır.
- Her aşamada KKM bilgilendirilir.

HELİKOPTER AMBULANSLARDAN VAKA ALIP / VERME

- Ambulanslar iniş alanından en az 50 metre uzakta bekler.
- Helikopterin tüm pervaneleri durduktan ve/veya pilot ya da uçuş ekibinden onay aldıktan sonra yaklaşılır.
- Helikoptere pilotun görüş alanı içerisinde ve önden 45° açı ile yaklaşılır. (Resim 1)
- Eğimli bölgelerde hiçbir zaman helikoptere eğimin yüksek olduğu taraftan yaklaşılmaz.
- Kuyruk rotor bölmesine (arka pervane) yaklaşılmaz ve kuyruk altından asla geçilmez.
- İniş alanı içinde koşulmaz; ıslak, buzlu, kaygan zeminlere özellikle dikkat edilir.
- İniş alanı içinde ve hasta indirip bindirirken kollar omuz hizasından yukarı kaldırılmaz. Baş hizasından yüksekte malzeme (serum askısı, sedye, ekipman v.s.) taşınmaz.
- İniş alanı içinde ve hasta indirip bindirirken şapka, gözlük stetoskop, sedye örtüsü, gibi uçabilecek malzemeler açıkta bulundurulmaz ya da sabitlenir.
- Helikopter kapıları pilot ya da uçuş ekibi tarafından içerden açılır. Zorunlu olmadıkça kapılar dışarıdan açılmaz.
- Hasta helikoptere teslim edildiyse; heliport alanlarında heliport görevlileri, havaalanında havaalanı personeli tarafından bölgeyi terk edebileceği söylenene bu alanlar dışında helikopter gözden kaybolana kadar bölgede kalınır.

Resim 1

MOTORİZE EKİPLERİN GÜVENLİĞİ

- Motor varsa garaj veya park yerine, yoksa kolay ve hızlı çıkış yapılabilecek güvenli bir yere park edilir.
- **Nöbete başlarken;**
 - ✓ Sürücü araç kişisel ayarlarını yapar. (ayna, sele yüksekliği, tepe lambaları, siren sistemi ve benzeri)
 - ✓ Telsiz ve iletişim araçlarının kontrollerini yapar. (telsiz, kask içi haberleşme aparatı ve benzeri)
 - ✓ Aracın kontrollerini yapar, (lastik hava düzeyi, yağ-su seviyesi)
 - ✓ Ekipmanın çalışır durumda olduğunu ve şarj seviyesini kontrol eder.
 - ✓ Kişisel koruyucu ekipmanını kontrol eder ve giyer. (kask, kıyafet, bot, eldiven)
- Araç, istasyonda park halinde, vaka başında, olay yerinde, hastanede ya da herhangi bir yerde beklemede iken; mutlaka tepe lambaları, sirenler kapatılır ve anahtar sürücünün üzerinde bulunur.
 - Vaka başında ve ekip motorun yanında iken dahi, eğer uzun bir bekleme olacaksa, araç tepe lambaları ve siren sistemi kapatılır.
 - Motor seyir halinde iken sürücü, sürüş güvenlik kurallarına uyar, kişisel ve çevre güvenliğini tehlikeye atmayacak şekilde aracı kullanır.
 - Motor seyir halinde iken kesinlikle, kask ve hiçbir koruyucu ekipman çıkarılmaz.
 - Motor nöbet sonrası park halinde bekleyecek ise; araç orta sehpa üzerine alınır, motor soğuması beklenir ve sonrasında var ise brandası kapatılır.

AMBULANS KAZALARINDA

- Kaza sonrasında ekip tarafından KKM ile irtibata geçilerek durum hakkında bilgi verilir ve Polis/Jandarma aranarak kaza ihbarı yapılır,
- Acil yardım ve müdahale ihtiyacı var ise KKM tarafından ambulans görevlendirilerek yaralıların müdahale ve nakli gerçekleştirilir,
- Ambulans hasar görmüşse kazayı ve hasarı ayrıntılı olarak anlatan bir tutanak veya form doldurulur ve ekip tarafından imzalanır,
- Polis/Jandarma beklenerek kaza raporu doldurmaları sağlanır,
- Ekip aracın hareket edip edemeyeceği konusunda KKM'ye ve Teknik Destek Birimine bilgi verir,

Araç güvenli olarak hareket edebiliyorsa

- Ambulans göreve devam edebilecek durumda (basit kaporta hasarı ve benzeri) ise istasyona döner, hazırlanan form ya da tutanak Teknik Destek Birimi veya KKM'ye teslim edilir ve tamirat Teknik Destek Biriminin veya KKM'nin uygun göreceği zamanda, KKM talimatıyla yapılır.
 - Ambulans göreve devam edecek durumda değilse, KKM'nin talimatına göre hareket edilir.
 - Ambulans hazırlanan tutanak veya formun bir örneği ile birlikte Teknik Destek Birimi veya KKM'nin talimat verdiği yere teslim edilir,
 - Ambulans değişimi yapılmışsa, istasyonun kullandığı araç plakası operasyon sistemi üzerinden (GPS ve araç takibinin devamlılığı için) değiştirilir.

Araç güvenli olarak hareket edemiyorsa;

- KKM talimatıyla olay yerine çekici araç gönderilir, personel KKM'nin talimatlarına göre hareket eder.